

На основу члана 5. став 3. и члана 7. став 4. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - испр, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - одлука УС, 72/12, 7/14 - одлука УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Влада доноси,

**УРЕДБУ О УСЛОВИМА И КРИТЕРИЈУМИМА УСКЛАЂЕНОСТИ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ КОЈИ ОБАВЉАЈУ
ДЕЛАТНОСТ У СЕКТОРУ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА**

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овом уредбом ближе се уређују услови и критеријуми усклађености државне помоћи за аеродроме, као и државне помоћи која се додељује авио-превозиоцима за увођење нових линија.

Примена

Члан 2.

Одредбе ове уредбе примењују се на државну помоћ учесницима на тржишту, који обављају делатност у сектору ваздушног саобраћаја.

Одредбе ове уредбе не примењују се на државну помоћ која је условљена:

- 1) извезеним количинама, оснивањем и радом дистрибуционе мреже у иностранству или сталним текућим трошковима корисника државне помоћи који су директно повезани са извозном делатношћу;
- 2) давањем предности коришћењу домаће робе у односу на увезену робу;
- 3) обавезом корисника државне помоћи да користи робу која је произведена у Републици Србији или услуге које су пружене у Републици Србији; ограничавањем корисника државне помоћи да користи резултате истраживања, развоја и иновација у Републици Србији;
- 4) обавезом корисника државне помоћи да има седиште или представништво у Републици Србији, осим у тренутку исплате државне помоћи.

Изрази употребљени у овој уредби имају значење одређено законом, подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи и другим законима.

II. КРИТЕРИЈУМИ УСКЛАЂЕНОСТИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ У СЕКТОРУ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА

Усклађена државна помоћ

Члан 3.

Државна помоћ учесницима на тржишту који обављају делатност у сектору ваздушног саобраћаја усклађена је са правилима о додели државне помоћи ако испуњава услове и критеријуме из ове уредбе.

Транспарентност државне помоћи

Члан 4.

Државна помоћ учесницима на тржишту који обављају делатност у сектору ваздушног саобраћаја усклађена је у смислу члана 3. ове уредбе ако је могуће унапред израчунати тачан износ бруто новчане противвредности без потребе за проценом ризика од прекомерне државне помоћи.

Државна помоћ која се додељује у облику бесповратних средстава изражава се у бруто износу, тј. износу пре одбитка пореза и других накнада.

Ако се државна помоћ не додељује у облику бесповратних средстава, износ државне помоћи мора бити изражен у облику бесповратних средстава, тј. у њиховој (бруто) новчаној противвредности.

Критеријум транспарентности испуњавају следећи инструменти (облици) доделе државне помоћи:

- 1) субвенција и субвенционисана каматна стопа на кредите,
- 2) гаранција ако је обрачуната у облику бруто новчане противвредности субвенције,
- 3) пореска олакшица ако је предвиђена горња вредност која обезбеђује да се не премаши дозвољен (висина) интензитет државне помоћи,
- 4) други инструменти у складу са законом.

Утврђивање оправданих трошкова и интензитета државне помоћи

Члан 5.

Интензитет државне помоћи утврђује се у односу на износ оправданих трошкова за које се додељује државна помоћ.

Оправданост трошкова доказује давалац државне помоћи исправама које морају да садрже јасне, конкретне и ажуриране податке.

Интензитет државне помоћи мора да буде у складу са дозвољеним интензитетима утврђеним у овој уредби.

Државна помоћ која се исплаћује у више рата и оправдани трошкови дисконтују се на њихову вредност у тренутку доделе при чему се за дисконтовање користи дисконтна стопа која важи у тренутку доделе.

Износ државне помоћи која се не додељује у облику бесповратног средства, једнак је бруто новчаној противвредности бесповратног средства.

Ефекат подстицаја

Члан 6.

Државна помоћ учесницима на тржишту који обављају делатност у сектору ваздушног саобраћаја је усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако има ефекат подстицаја.

Државна помоћ из става 1. овог члана има ефекат подстицаја ако је захтев за доделу државне помоћи поднет даваоцу државне помоћи пре почетка радова на пројекту или делатности.

Захтев из става 2. овог члана нарочито садржи:

- 1) назив и величину учесника на тржишту,
- 2) опис пројекта, датум почетка и краја пројекта,
- 3) локацију пројекта,
- 4) преглед трошкова пројекта, инструмент и износ државне помоћи.

Индивидуална државна помоћ из става 1. овог члана која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи и то унапред одређеном учеснику на тржишту који се разврстава у велика правна лица (у даљем тексту: велико правно лице) има ефекат подстицаја ако је давалац државне помоћи утврдио на основу приложене документације корисника државне помоћи да државна помоћ доводи до знатног повећања:

- 1) величине пројекта или обима делатности; или
- 2) укупног износа који корисник државне помоћи улаже у пројекат или делатност; или
- 3) брзине реализације пројекта или делатности.

Изузетно од ст. 2. и 3. овог члана, државна помоћ у облику пореске олакшице има ефекат подстицаја ако:

- 1) се право на државну помоћ успоставља у складу са објективним критеријумима и без даље примене дискреционих права даваоца државне помоћи,
- 2) постоји правни основ за доделу државне помоћи пре почетка рада на пројекту или делатности за коју је додељена државна помоћ, осим ако се не ради о шеми државне помоћи која је настала на основу фискалне шеме, ако је одређена делатност била обухваћена претходном шемом државне помоћи у облику пореских олакшица.

Под почетком радова на пројекту из става 2. овог члана сматра се почетак грађевинских радова или настанак обавезе по основу набавке опреме повезане са улагањем, а код преузимања тренутак стицања имовине непосредно повезане са преузетим учесником на тржишту.

Куповина земљишта, прибављање дозвола, обављање студија изводљивости и друге припремне радње не сматрају се почетком радова на пројекту из става 2. овог члана.

Члан 7.

Државна помоћ је усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако се додељује учеснику на тржишту који се не налази у поступку повраћаја државне или de minimis помоћи, као и учесницима на тржишту који нису били у тешкоћама у складу са прописима о контроли државне помоћи.

III. УСЛОВИ УСКЛАЂЕНОСТИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ ЗА АЕРОДРОМЕ

Члан 8.

Државна помоћ за аеродроме додељује се као државна помоћ за улагање и као оперативна државна помоћ ако аеродром има просечан годишњи промет до три милиона путника и ако је аеродром отворен за све потенцијалне кориснике.

У случају физичког ограничења капацитета аеродрома, приступ аеродрому се омогућава на основу одговарајућих, објективних и транспарентних критеријума и без дискриминације.

Просечан годишњи промет путника у смислу ове уредбе утврђује се на основу укупних долазака и одлазака путника у току две финансијске године које претходе години у којој се државна помоћ додељује.

Државна помоћ за улагање

Члан 9.

Државна помоћ за улагање усклађена је ако :

- 1) је пројекат улагања заснован на реалним проценама средњорочно очекиваног промета на аеродрому;
- 2) не доводи до повећања просечног годишњег промета изнад три милиона путника у току две финансијске године након године у којој се државна помоћ додељује;
- 3) се додељује за аеродром који је удаљен више од 100 километара или више од 60 минута путовања аутомобилом, аутобусом или возом од постојећег аеродрома на којем се обавља редован авио-превоз;
- 4) се не додељује за изградњу новог аеродрома, измештање или промену намене постојећег аеродрома;

5) просечан годишњи промет терета није већи од 200.000 тона у току две финансијске године које претходе години у којој се државна помоћ додељује и не доводи до повећања годишњег промета терета преко 200.000 тона на том аеродрому.

Изузетно државна помоћ за улагање, која се додељује аеродрому који има просечан годишњи промет до 200.000 путника, у току две финансијске године које претходе години у којој се државна помоћ додељује, усклађена је ако:

1) се додељује аеродрому који је удаљен мање од 100 километара или мање од 60 минута путовања аутомобилом, аутобусом или возом од постојећег аеродрома на којем се обавља редован авио-превоз,

2) државна помоћ не доводи до повећања годишњег промета преко 200.000 путника.

Оправдани трошкови и интензитет државне помоћи за улагање

Члан 10.

Оправдани трошкови су трошкови повезани са улагањима у аеродромску инфраструктуру, укључујући и трошкове планирања.

Износ државне помоћи за улагање не сме да пређе разлику између оправданих трошкова и оперативне добити, при чему се оперативна добит одузима од оправданих трошкова унапред (засновано на реалним проценама) или путем механизма повраћаја новца.

Дозвољени интензитет државне помоћи за улагање одређује се у односу на оправдане трошкове и зависи од просечног годишњег промета путника на аеродрому, при чему не може прећи:

1) 50% оправданих трошкова за аеродром, који има просечан годишњи промет у распону од један до три милиона путника у току две финансијске године које претходе години у којој се државна помоћ додељује;

2) 75% оправданих трошкова за аеродром, који има просечан годишњи промет до милион путника у току две финансијске године које претходе години у којој се државна помоћ додељује.

Оперативна државна помоћ

Члан 11.

Оперативна државна помоћ може се доделити аеродрому са просечним годишњим прометом до 200.000 путника у току две финансијске године које претходе години у којој се државна помоћ додељује.

Износ оперативне државне помоћи не сме прећи износ који је неопходан за покривање оперативних губитака и разумне добити у релевантном периоду.

Државна помоћ из става 1. овог члана додељује се у облику унапред одређених периодичних obroка, који се не могу повећавати у току периода у којем се додељује државна помоћ или у износу који је утврђен на основу стварно насталих оперативних губитака.

Државна помоћ из става 1. овог члана не исплаћује се за календарску годину у којој је просечан годишњи промет већи од 200.000 путника.

Додела оперативне државне помоћи не може бити условљена закључењем уговора са одређеним авио-превозиоцима у вези са аеродромским накнадама, оглашавањем или другим финансијским аспектима пословања тог авио-превозиоца на том аеродрому.

IV. ПОСЕБНИ СЛУЧАЈЕВИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ У СЕКТОРУ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА

Члан 12.

Посебни случајеви државне помоћи учесницима на тржишту који обављају делатност у сектору ваздушног саобраћаја обухватају државну помоћ за улагање у посебне пројекте, оперативну државну помоћ која се додељује за посебне категорије аеродрома, као и државну помоћ која се додељује авио-превозиоцима.

Посебни пројекти улагања односе се на улагање:

- 1) у аеродром који има просечан годишњи промет већи од три милиона путника;
- 2) у изградњу новог аеродрома, измештање или промену намене постојећег аеродрома;
- 3) у аеродром који има просечан годишњи промет већи од 200.000 путника и који је удаљен мање од 100 километара или мање од 60 минута путовања аутомобилом, аутобусом или возом од постојећег аеродрома на којем се обавља редован авио-превоз;
- 4) у аеродром на којем се обавља превоз путника и терета и који има просечан годишњи промет терета већи од 200.000 тона у току две финансијске године које претходе години у којој се државна помоћ додељује.

Оперативна државна помоћ која се додељује за посебне категорије аеродрома из става 1. овог члана је државна помоћ за смањење текућих трошкова пословања аеродрома:

- 1) на којем се обавља превоз путника и терета а који има просечан годишњи промет терета већи од 200.000 тона у току две финансијске године које претходе години у којој се државна помоћ додељује;
- 2) са просечаним годишњим прометом до 700.000 путника;
- 3) који је удаљен мање од 100 километара или мање од 60 минута путовања аутомобилом, аутобусом или возом од постојећег аеродрома на којем се обавља редован авио-превоз.

Државна помоћ авио-превозиоцима из става 1. овог члана је државна помоћ за увођење нових линија на аеродрому, који има просечан годишњи промет већи од три милиона путника.

Државна помоћ из става 1. овог члана је усклађена ако испуњава критеријуме из ове уредбе и посебне услове, и то:

- 1) доприноси остваривању циља од заједничког интереса;
- 2) постоји потреба за интервенцијом државе;
- 3) мера помоћи је примерена;
- 4) има подстицајни ефекат;
- 5) пропорционална је (сведена на минимум);
- 6) позитивни ефекти мере на конкуренцију и трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније превазилазе негативне ефекте;
- 7) подаци о помоћи су доступни јавности.

Комисија ближе уређује начин за оцењивање посебних услова из става 5. овог члана.

Пријава за доделу државне помоћи за улагање у посебне пројекте, пријава за доделу државне помоћи за оперативну државну помоћ која се додељује за посебне категорије аеродрома, као и пријава за доделу државне помоћи која се додељује авио-превозиоцима, дате су у Прилозима, који су одштампани уз ову уредбу и чине њен саставни део.

V. ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Кумулација

Члан 13.

У складу са овом уредбом државна помоћ може да се кумулира са било којом другом државном помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове било да је помоћ додељена као индивидуална или путем шеме државне помоћи, до дозвољеног интензитета прописаног овом уредбом.

Државна помоћ може да се кумулира са *de minimis* помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове до дозвољеног интензитета прописаног овом уредбом.

Државна помоћ може да се комбинује са било којом другом државном помоћи и *de minimis* помоћи која се додељује за различите оправдане трошкове и те помоћи могу бити додељене независно једна од друге до максимално дозвољених износа и интензитета у складу са законом, овом уредбом и другим подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.

Контрола трошења јавних средстава

Члан 14.

Давалац државне помоћи је дужан да врши контролу трошења јавних средстава и коришћења тих средстава и у обавези је да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

Давалац државне помоћи ближе уређује начин и поступак вршења контроле и надзора из става 1. овог члана.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Поступци оцењивања усклађености државне помоћи који до дана ступања на снагу ове уредбе нису окончани окончаће се по одредбама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21 - др. прописи, 62/21 - др. прописи и 99/21 - др. прописи).

Ако после ступања на снагу ове уредбе решење Комисије за контролу државне помоћи донето у складу са ставом 1. овог члана буде поништено или укинато, поновни поступак спроводи се по одредбама ове уредбе.

Члан 16.

Даном ступања на снагу ове уредбе престају да важе одредбе члана 90. став 2. у делу који се односи на ваздушни саобраћај и члан 94. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21 - др. прописи, 62/21 - др. прописи и 99/21 - др. прописи).

Члан 17.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.